УВЕКС ЕООД
2800 гр.Сандански, ул."Асен Хадживасилев" №9, тел/факс: +359 746 3 21 18; www.uvexbg.com
e-mail: uvex_sandanski@abv.bg

"УВЕКС" ЕООД
Изх.№ 996
08.07 20.24...г.
2800 гр. Сандански

СТАНОВИЩЕ

от инж. Димитър Димитров – Управител на „УВЕКС“ ЕООД гр. Сандански
Относно: ***Проект на Закон за водоснабдяването и канализацията.***

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

За пореден път на портала за обществени косултации към Министерски съвет е качен за обществено обсъждане Закон за водоснабдяването и канализацията, като основните проблеми от предходните законопроекти са останали в същият вид. Останалото е несъответствието с Конституцията на Република България, Закона за общинската собственост и на последно място противоречието с Европейските законови норми.

Последното от своя страна ни поставя в абсурдната ситуация – с проект на закон, в който са нарушени европейски закони, се опитваме да докажем „съответствие с изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)“, имайки предвид, че същия План изисква спазване върховенството на Закона.

Безспорно изграждане и модернизацията на ВиК инфраструктурата, осигуряването на ефективността и устойчивото поддържане на системите и съоръженията е важен приоритет за обществото ни. Но какво е реалното състояние на ВиК сектора, като се има предвид водещата, **но не ефективна роля на структурите на Асоциациите по ВиК.** Въпреки многобройните примери за неадекватността на тази стратегия, ролята на Асоциациите не само се запазва в Проекта за Закон за ВиК, но и се доразвива дори с цената на нарушение на Конституцията на Република България.

При представяне на предходните законопроекти възразихме със следните аргументи, актуални и в настоящия момент:

– **В нарушение на разпоредбата на чл. 136 от Конституцията на РБ -** ***правото на самоуправление*** **и разпоредбата на чл. 137 от Конституцията на РБ -** ***правото на свободно сдружаване*****,** проектът предвижда автоматично - по силата на закона, участие на общините в Асоциациите по ВиК.

– **В нарушение на чл. 17 от Конституцията на РБ –** ***правото на собственост***, проектът предвижда автоматично – по силата на закона, задължение за безвъзмездно предаване на активи – общинска собственост за управление и експлоатация от търговски дружества. И тук не визираме само и единствено публичните активи, свързани с предоставянето на ВиК услугите.Освен нарушението на основния закон, ще цитираме и още една законова норма, пренебрегната в предложения законопроект. **На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА Общински съвет приема решения за придобиване, управление и**

разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината. Тази законова норма е нарушена с предложения проект на ЗВиК, защото като цяло вносителите не са се съобразили с факта, че основната причина за проблемите по отношение на Асоциациите по ВиК, е именно неравнопоставеното третиране на държавната и общинската собственост. Какво имам предвид:

В § 8 от Преходните и заключителни разпоредби е записано -

„§ 8. В административните области, в които не е извършено обединяване (консолидация) общините, които не са членове на асоциацията по § 7, ал.1, се присъединяват към асоциацията в 3 месечен срок от влизането в сила на този закон."

Да, проблема е налице, и той е, че в някои административни области не е извършено обединяване (консолидация), в тези области има общини които никога не са членували в Асоциацията по ВиК, а други са с приети решения на Общински съвет за прекратяване на членството им в тези Асоциации. **Но вместо да се проучат причините за този проблем и съответно да се отстранят чрез проекта на закон, те просто се премълчават и заобикалят, предлагайки не решение, а потъпкване на всякакви законови норми.**

Действието по принудително присъединяване на Общините, които не членуват в Асоциацията по ВиК е представяно *„запазване на собствеността"*, но по същество то е - Държавата в лицето на МРРБ (принципал на ВиК операторите на обособените територии на Асоциациите по ВиК) прави опит, пренебрегвайки всички законови норми, да се разпорежда с общинска собственост без произнасяне на нейния принципал – Общински съвет. С предложения законопроект се цели узаконяване на подобно безотговорно отношение към общинската собственост.

– В **нарушение на чл.18, ал.4 от Конституцията на РБ,** със законопроекта фактически се установява държавен монопол във ВиК сектора. В чл.16, ал.3 се запазва положението държавата да има блокираща квота от 35% в общото събрание на асоциациите, което, освен напълно безпринципно (липсват критерии как се определя този процент), на практика елиминира общините при взимането на решения.

– Законопроектът, в горепосочените аспекти, е в противоречие на СТРАТЕГИЯТА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ 2016-2025г., в която се сочи: *„Добре работещите държави се характеризират с децентрализация, основана на принципа на субсидиарността, т.е. решенията се вземат на възможно най-близко до хората ниво. По този начин, децентрализацията е процес на предоставяне на общините отговорността за осъществяването на услуги, при което те имат необходимите ресурси и възможност за самостоятелно вземане на решение"*.

– Статистиката също не е в полза на консолидацията на сектора. Повечето държавни ВиК оператори са с огромни задължения. В консолидираните територии не са усвоени никакви средства по договорената програма със Световната банка. Десетки държавни ВиК оператори са обявени в несъстоятелност. Опитът е доказал, че мега-структурите са тромави и

неработещи. Непрекъснато в публичното пространство излизат сигнали от общини, които са присъединени към Асоциациите по ВиК и искат да излязат от там, недоволни. При учредяването на Асоциация по ВиК, във връзка с отпускане на средства за развитие на водния сектор, практиката показва, че обикновенно средствата отиват за областните центрове, а малките общини не получават почти нищо, от където произтича и тяхното недоволство, а цената е единна за цялата Асоциация по ВиК. На този фон общинските ВиК оператори показват по-добри финасови резултати, по - голяма гъвкавост и оперативност при предоставянето на услугата.

– Не на последно място – **нарушен е и чл. 140 от Конституцията на РБ,** съгласно който Общината има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност. Факт е, че предложения законопроект Общинския съвет е определен да се произнесе само в случаите когато:

трябва да се определи друг представител на общината за участие в събранията на АВиК и да се определи мандата му; да се взимат решения за финансиране на ВиК системи публична общинска собственост; да се предоставят **безвъзмездно в полза на държавата** общински имоти.

Изложеното обосновава несъответствието с Конституцията на България на представения за обществено обсъждане проект на Закон за водоснабдяването и канализацията. В същия се установяват противоречия с реалната ситуация в сектора.

В същото време развитието на ВиК инфраструктурата се нуждае от практични и реално осъществими решения.

В тази връзка нашето предложение е следното: Така предложения законопроект да не се внася за одобрение, а да се предложи сформирането на нова работна група, която да изготви нов проект, в който да бъдат взети в предвид исканията на всички заинтересовани страни. В новият законопроект да се даде възможност на всички оператори, които не са се присъединили към АВиК да се присъединяват по собствено желание. Така компетентният орган - общинските съвет, ще имат възможност пряко да упражняват своите правомощия и да преценят, кое е най-добре за населението, което представляват. Също така тези общини, които са се присъединили към АВиК да могат с решение на общински съвет да я напуснат, ако сметнат това за необходимо.

По този начин смятаме, че ще се стимулира работата на АВиК /която ще полага старание за по-добра организация и равнопоставеност на всички консолидирани общини при разпределението на средствата и планирането на инвестиции, което ще задържи всички консолидирани общини в съответната АВиК и ще привлече неконсолидираните общини.

С УВАЖЕНИЕ,

инж. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ
УПРАВИТЕЛ НА „УВЕКС" ЕООД САНДАНСКИ